

Med sikte på framtiden - Statistik

ELEV

I den här uppgiften kommer du att lära dig hur man kan använda ett kalkylprogram, Google kalkylark, för att göra och presentera en budget. Du kommer att använda formler för att låta kalkylprogrammet hjälpa till med beräkningarna.

SYFTE

Syftet med övningen är att du ska

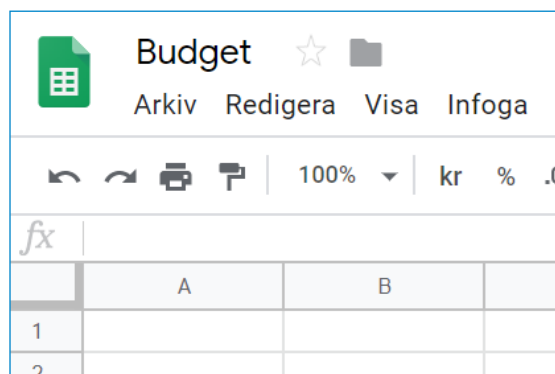
- bekanta dig med ett kalkylprogram.
- lära dig att skriva in värden i ett kalkylark.
- lära dig att sammanställa och presentera värden i en tabell med hjälp av ett kalkylprogram.
- använda inbyggda funktioner i kalkylprogrammet för att göra nödvändiga beräkningar.

REDOVISNING/BEDÖMNING

Du redovisar genom att lämna in din budget till din lärare alternativt redovisar den för dina klasskompisar i mindre grupper eller helklass.

DEL 1: Bekanta dig med/repetera de vanligaste funktionerna i Google Kalkylark

1. Öppna ett nytt kalkylark och döp det till "Budget". Se "Lathund statistik" om du behöver fräscha upp dina kunskaper om Google Kalkylark.

2. Du ska nu få göra en budget för en elev som går på gymnasiet. Börja med att skapa en kolumn för **inkomster** och en för **belopp**:

	A	B	
1	Månadsbudget		
2			
3	Inkomster	Belopp (kr)	
4	Studiemedel	1250	
5	Extrajobb	200	
6			
7			
8			
9	Summa inkomster		
10			

3. Ställ markören i cell B9 och skriv in formeln $=SUM(B4:B8)$. Klicka på Enter. Stämmer summan?
4. Lägg till en inkomst på rad 6 och se hur summan i B9 förändras. Hur kommer det sig att summan förändrades? Vad betyder formeln $=SUM(B4:B8)$?
5. Skapa en ny kolumn för **utgifter** och en för **belopp**:

	D	E	
	Utgifter	Belopp (kr)	
	Bio	120	
	Fika	200	
	Äta ute	200	
	Summa utgifter		

DEL 2: Gör en månadsbudget

1. Öppna ett nytt kalkylark och döp det till ”Månadsbudget”.

2. **BAKGRUND:**

Chris har precis blivit antagen till universitetet och har flyttat till ett så kallat korridorsrum på 20 kvadratmeter. Han står i kö för en lägenhet med kokvrå, men vet inte om han kommer att ha råd att flytta dit.

Under gymnasiet hade han studiemedel på 1 250 kr/mån och tänker att det kommer att bli enkelt att leva på de 10 444 kr/mån som han får från CSN (bidrag och lån) tio månader om året (inte i juni och juli).

Villkor:

	Belopp (kr/mån)	Kommentar
CSN bidrag+lån	10 444	Betalas ut 10 månader om året (ej juni, juli)
Hyra korridorsrum, del i kök	3 227	10-månadershyra (ej juni, juli) Omöblerad El ingår Värme ingår Kabel-TV Comhem, basutbud ingår Bredband ingår Källa: Studentbostäder Linköping
Hyra lägenhet med kokvrå	4 603	10-månadershyra (ej juni, juli) Omöblerad El ingår Värme ingår Kabel-TV Comhem, basutbud ingår Bredband ingår

Chris äter frukost och middag hemma. Lunch äter han ofta på universitetet. En lunch kostar ca 70 kr i lunchrestaurangen och 50 kr i ”pastavagnen”. Ibland tar han med sig matlåda som han värmer i lunchrummet i kårhuset. Han tar gärna en förmiddagsfika i skolans café. På eftermiddagarna köper han ofta en chokladbit, en frukt eller en smörgås.

På sin fritid vill han träna på gym, gå på bio och umgås med sina studiekompisar. På helgerna äter de ofta pizza ihop och kanske går ut på något uteställe för studenter. Ungefär en helg var tredje månad åker han hem, med tåg, till sina föräldrar.

Han har ingen bil utan cyklar till universitetet. Han är dock lite sugen på att skaffa ett busskort under vintermånaderna. Mobiltelefon har han sedan tidigare, men han har skaffat ett nytt abonnemang som han betalar för själv.

För övriga kostnader se till exempel lokaltrafiken på någon av våra städer med universitet, gym-kostnader för några olika företag kontra studentidrottsföreningar.

Att studera på universitetet är i stort sett gratis i Sverige. Ibland betalar man en mindre kåravgift per termin. Dock kostar litteraturen en hel del. Om Chris köper ny litteratur, kommer det att kosta honom cirka 3 000 kr/termin.

UPPGIFT:

Du ska nu hjälpa Chris att göra en månadsbudget och ge honom tips på hur han ska klara sin ekonomi.

På konsumentverkets hemsida finns ”Kostnadsberäkningar för att flytta hemifrån eller bo kvar hemma” samt skriften ”Koll på pengarna” som kan vara användbara i arbetet med att ta fram en budget.

<https://www.konsumentverket.se/globalassets/artikel/kostnadsberakningar/kostnadsberakningar-flytta-hemifran-2020-konsumentverket.pdf>

<https://www.konsumentverket.se/globalassets/publikationer/privatekonomi/koll-pa-pengarna-2020-konsumentverket.pdf>

DEL 3: Gör en årsbudget

En årsbudget speglar verkligheten mer än en månadsbudget, eftersom vissa utgifter/räkningar betalas kvartalsvis eller är bundna till vissa perioder, till exempel terminsstart.

BAKGRUND:

Det är maj och Chris har snart avverkat sitt första år på universitetet. Han har hållit sin budget men har inte kunnat lägga undan några pengar.

I sommar ska Chris arbeta tre veckor på parkförvaltningen och klippa gräsmattor samt rensa bort ogräs från blomrabatter. Han kommer att tjäna 117 kr/h. Han behöver inte betala någon skatt eftersom han kommer att tjäna mindre än 20 008 kr, som just nu är gränsen för om man behöver betala inkomstskatt (se Skatteverket.se).

Under sommarlovet bor han hemma hos sina föräldrar och har inga kostnader för mat och husrum. Mobilabonnemang och egna nöjen betalar han fortfarande för själv. En hel del av det han tjänar på sitt sommarjobb kommer alltså att gå åt redan under sommaren.

Nästa sommar skulle han vilja åka på en två veckor lång charterresa till Grekland. Han har även fått ett erbjudande om att byta upp sig från korridorsrum till en lägenhet med kokvrå.

UPPGIFT:

Gör en budget för sommaren och kommande läsår, så att Chris kan åka på sin semester och ändå ha en dräglig levnadsstandard under terminerna.